

ÅRSKURS

4-6

LEKTIONER OCH LÄRARHANDLEDNING

Hur du arbetar med Aktion Julklappen i din undervisning.

OM SKOLMATERIALET

Genom att delta i Aktion Julklappen och arbeta med Läkarmissionens skolmaterial blandas teori och praktik kring frågor om värdegrund, barns rättigheter och solidaritet med svaga och utsatta.

Våra skolmaterial vänder sig till förskoleklass, årskurs 1–3 och 4–6. De är anpassade efter skolans kurs- och läroplaner. Använd materialen som de är eller anpassa dem så att de passar din elevgrupp och lektionstid.

Bestäm om ni vill göra en eller flera julklappar tillsammans i klassen och hur insamlingen ska gå till. Vill ni genom loppis, konsert eller annan skapande verksamhet samla in pengar för att köpa innehållet till julklappen eller ska varje elev bidra med något?

Information om hur du på bästa sätt packar din julklapp och vart du lämnar den hittar du på vår hemsida: lakarmissionen.se/aktionjulklappen.

Tänk på att i god tid informera föräldrar om vad som är på gång och att det är helt frivilligt att delta. Ett förslag till informationsbrev finns att ladda ner på vår hemsida.

Det är viktigt att du som lärare anmäler din klass till Aktion Julklappen så vi kan förbereda

transporter och julklappsutdelningar, men framför allt få en adress att skicka ett diplom och tack från barnen som tar emot julklapparna.

Anmälan gör du på hemsidan: lakarmissionen.se/aktionjulklappen där du också hittar information om vart du lämnar eller skickar dina julklappar.

Under 2019 fyller FN:s Barnkonvention 30 år! Därför har vi i år förberett ett extra blad med uppgifter om barns rättigheter. Ett fint komplement till arbetet med Aktion Julklappen.

Årets insamling är öppen mellan den 1–16 november. Lycka till!

Helen Karlström,
Projektledare Aktion Julklappen

LÄROPLAN FÖR GRUNDSKOLAN

Skolans uppdrag

Ett internationellt perspektiv är viktigt för att kunna se den egna verkligheten i ett globalt sammanhang och för att skapa internationell solidaritet samt förbereda för ett samhälle med täta kontakter över kultur- och nationsgränser. Det internationella perspektivet innebär också att utveckla förståelse för den kulturella mångfalden inom landet.

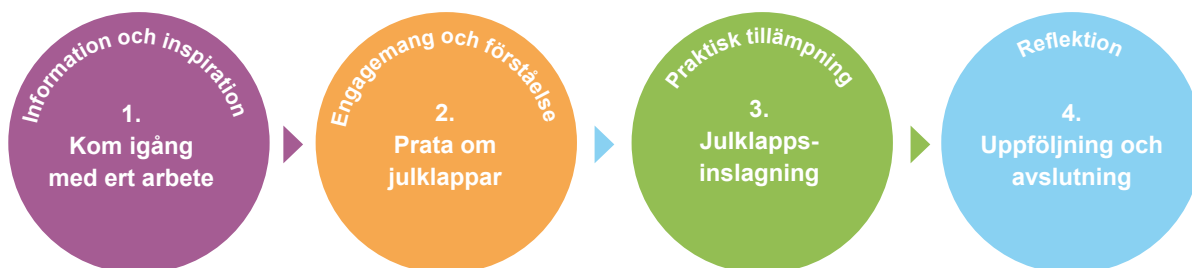
Samhällskunskap – Centralt innehåll, åk 4–6

- De mänskliga rättigheterna, deras innebörd och betydelse, inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen.
- Ekonomiska villkor för barn i Sverige och i olika delar av världen. Några orsaker till, och konsekvenser av, välstånd och fattigdom.

Religion – Centralt innehåll, åk 4–6

- Några etiska begrepp, till exempel rätt och orätt, jämlikhet och solidaritet.
- Frågor om vad ett bra liv kan vara och vad det kan innebära att göra gott.

AKTION JULKLAPPEN STEG FÖR STEG

GLÖM INTE ATT ANMÄLA DIG!

lakarmissionen.se/aktionjulklappen

BERÄTTA FÖR ELEVERNA OM AKTION JULKLAPPEN

Aktion Julklappen är en insamlingskampanj där barn runt om i Sverige får chansen att sprida julglädje bland barn i östra Europa. Barnen som får julklapparna lever under svåra förhållanden i stor fattigdom. För skolklasser är Aktion Julklappen ett bra tillfälle att prata om barns rättigheter. Samtidigt som det är ett roligt, enkelt och konkret sätt att göra något för de som inte har så mycket.

Barn i Sverige slår in julklappar och sprider glädje hos barn som inte har så mycket.

Snabbfakta om Aktion Julklappen

Aktion Julklappen är ett samarbete mellan Läkarmissionen och Human Bridge, två hjälporganisationer som jobbar för att förändra framtiden för utsatta människor. Human Bridge jobbar genom att skicka fullastade containrar med biståndsmaterial till ett 25-tal länder i världen. Läkarmissionens fokus är att ge människor vilja och verktyg att själva förbättra sina livsvillkor.

Julklapparna delas ut på barnhem, sjukhus, skolor och till barn i fattiga familjer i östra Europa.

Sedan starten 1998 har mer än en halv miljon barn fått julklappar genom Aktion Julklappen. Syftet är att ge barn som inte har så mycket en gladare jul och att låta alla Julklappshjältar i Sverige få uppleva glädjen av att ge en gåva.

BERÄTTA FÖR ELEVERNA OM BARNKONVENTIONEN

Barnkonventionen är en samling regler som nästan alla länder i världen har enats om att följa. Barnkonventionen beskriver de rättigheter som alla barn har och som alla länder måste tillgodose. Totalt består barnkonventionen av 54 regler, som kallas artiklar.

Läs följande artiklar i barnkonventionen med eleverna:

2 Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

4 Politiker som styr länder ska ansvara för att alla barn får det som de har rätt till. När det gäller barnets ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter ska staten utnyttja det yttersta av sina resurser. Där så behövs ska man samarbeta internationellt.

26 Varje barn har rätt till social trygghet, och hjälp om föräldrarna till exempel har lite pengar.

27 Varje barn har rätt till skälig levnadsstandard, en bostad, kläder, mat och rent vatten.

Gå igenom var och en av artiklarna ovan med eleverna.

- Vad kan dessa artiklar innebära för barn i Sverige och vad kan de innebära för barn i andra länder?

Film – Aktion Julklappen

Fortsätt med att titta på en film som visar hur det går till med Aktion Julklappen:

Läkarmissionen – Aktion Julklappen (speltid 6.32) <https://youtu.be/5ezcmp2wDbM>

Prata om filmen med eleverna. Ta gärna hjälp av följande frågor:

- I början av filmen träffar vi Emanuel och hans familj. Familjen lever under mycket enkla förhållanden. Ge exempel på vad familjen saknar som de allra flesta familjer i Sverige har.
- Emanuel vet inte om han kommer få någon julklapp. Hur tror ni det känns för honom?
- Gå igenom artiklarna i barnkonventionen igen. Hur stämmer de med barnen vi möter i filmen? Hur kan vi hjälpa barn som har det fattigt?
- Hur går det till för en skolklass att göra julklappar till Aktion Julklappen? Prata om innehållet i julklappen och vad som är viktigt att tänka på när man slår in sin julklapp. Se "Så här gör ni en julklapp" och "Julklappslistan" som finns på [läkarmissionen.se/aktionjulklappen](https://lakarmissionen.se/aktionjulklappen).
- På vilka sätt kan Aktion Julklappen skapa en vi-känsla på skolan?
- Visst är det roligt att få julklappar! På vilka sätt kan det vara roligt att även ge julklappar?

ARBETET MED AKTION JULKLAPPEN FORTSÄTTER

Introduktion

I den här lektionen fortsätter arbetet med Aktion Julklappen. Lektionen ska inspirera, skapa engagemang och förståelse för insamlingen och barnen som får julklapparna.

Om julklapparna

Berätta för eleverna om julklapparna.

Alla julklappar i Aktion Julklappen måste innehålla samma saker, dels på grund av tullen, och dels för att det ska bli rättvist för barnen som tar emot dem. All information ni behöver för att slå in en julklapp och se till att den kommer fram hittar ni i dokumentet "Så här gör du en julklapp" som finns på:

lakarmissionen.se/aktionjulklappen.

Glöm inte den personliga hälsningen, den betyder mycket för barnen som får julklapparna.

Följande saker ska finnas i paketen, som totalt brukar kosta cirka 150 kronor:

- 1 blyertspenna
- 1 pennvässare
- 1 suddgummi
- 1 skrivhäfte
- 1 ritblock
- 1 ask med färgkritor
- 1 tvål
- 1 tandborste
- 1 tub med tandkräm
- 1 tablettask
- 1 reflex
- 1 jul- eller vykort med en personlig hälsning på engelska.

Innehåll julklapp: en blyertspenna, en pennvässare, ett suddgummi, ett skrivhäfte, ett ritblock, en ask med färgkritor, en tvål, en tandborste, en tub tandkräm, en tablettask, en reflex, ett jul- eller vykort med en personlig hälsning på engelska, total kostnad cirka 150 kronor.

Prata om julklappar med eleverna.

- Många barn i Sverige skriver en önskelista till tomten eller till sina föräldrar inför julen. Hur tror ni att en sådan lista skiljer sig från de saker som ska finnas i paketen till Aktion Julklappen?
- Jul- eller vykortet som barnen får med hälsningar från oss i Sverige är väldigt populära. Barnen som får dessa blir glada. Vad tror ni att det beror på?

Arbetsuppgift

I uppgiften får eleverna fokusera på fyra begrepp som är centrala för arbetet med Aktion Julklappen. Syftet är att skapa ökad förståelse för vad begreppen innebär och att eleverna får öva på att sätta dessa i ett sammanhang.

Om viktiga begrepp

I den här uppgiften kan ni använda metoden EPA:

- E står för eget tänkande
- P för partänk
- A står för allas tänkande

Skriv upp följande begrepp på tavlan:

- Mänskliga rättigheter
- Barnkonventionen
- Jämlikhet
- Solidaritet

1.

Elevernas uppgift blir att först tänka efter själva vad de vet om de olika begreppen. Be eleverna skriva ned andra ord som de kommer att tänka på när de ser begreppet.

2.

Efter några minuter när eleverna har hunnit skriva några ord till varje begrepp får eleverna arbeta i par. Be eleverna jämföra orden som de har skrivit ned var för sig. När eleverna har diskuterat en stund får några av paren sammanfatta vad de har pratat om för resten av klassen.

3.

Avsluta med att gå igenom begreppen i helklass. Skriv gärna upp på tavlan vad ni kommer fram till. Det bör, om ni har gjort den inledande uppgiften som är gemensam för årskurs 1–3 och 4–6, bli ett bra tillfälle för repetition av de två första begreppen.

Gå igenom begreppen i tur och ordning:

1. Mänskliga rättigheter – vad vet ni?
2. Barnkonventionen – vad vet ni?
3. Jämlikhet – vad är det – ge exempel.
4. Solidaritet – vad är det – ge exempel.

Film

Titta på följande film och diskutera de tillhörande frågorna:

"Läkarmissionen – Aktion Julklappen"
(speltid 4.20)

<https://www.youtube.com/watch?v=IA8WEx9rSZc&feature=youtu.be>

Lisa och Kerstin, som deltagit i Aktion Julklappen, åker med Läkarmissionen till Moldavien och delar ut julklappar till barn.

Prata om filmen med eleverna.

Ta gärna hjälp av följande frågor:

- Varför var det extra viktigt för Lisa att få göra den här resan?
- Hur verkar julklapparna tas emot?
- Vilka likheter och skillnader mot livet du lever tänkte du på?

Rituppgift:

När ni har begreppen och klassens gemensamma idéer samlade på tavlan kan ni göra en bilduppgift kopplad till ett av begreppen. Låt eleverna själva välja vilket av begreppen de vill arbeta med och låt dem helt fritt rita en bild som de associerar med det valda begreppet.

Samla elevernas bilder och skapa en utställning på väggen i klassrummet.

JULKLAPPSINSLAGNING

Nu är det dags att slå in själva julklapparna. Bra att tänka på är att ha några extra saxar, tejp och plastkassar till hands och vara förberedd med en flyttlåda eller banankartong om ni har många julklappar. I den här lektionen blandas praktik och teori, så tänk på att avsätta tillräckligt med tid.

Om julklapparna

Repetera gärna julklapparnas innehåll och hur man på bästa sätt packar sin julklapp. Se "Julklappslistan" och "Packa din julklapp" på: lakarmissionen.se/aktionjulklappen

Beroende på hur ni valt att göra julklappsinsamlingen får barnen nu slå in julklapparna. Antingen i grupper eller också var och en för sig.

Om Moldavien

När alla julklappar är inslagna och ligger samlade i en låda pratar du med eleverna om Moldavien, ett av länderna som tar emot julklappar.

Moldavien som blev självständigt efter Sovjetunionens fall är det fattigaste landet i Europa och var femte invånare lever under fattigdomsgränsen. Av en befolkning på drygt tre miljoner invånare arbetar över en miljon utomlands.

Läs mer om Moldavien på globalis.se

- Titta på en karta var landet ligger.
- Ta reda på vad huvudstaden heter.
- Läs lite om landets historia.

Film – familjen Cotoribai

Målet med uppgiften är att hitta likheter och skillnader mellan de moldaviska barnen i filmen och barn i Sverige. Eleverna får också göra egna reflektioner utifrån filmen.

Berätta för eleverna att ni ska se en film om familjen Cotoribai i Moldavien.

Eleverna får varsitt papper och delar in det i två spalter. Spalterna ska ha rubrikerna "likheter" och "skillnader". Uppmana sedan eleverna att skriva ned saker de ser under filmens gång som är skillnader och likheter med livet i Sverige.

Läkarmissionen – Familjen Cotoribai i Moldavien (speltid 11.57) <https://youtu.be/jP7wnDTXu68>

När filmen är slut får eleverna i grupper diskutera sina intryck. Påminn eleverna om att turas om att berätta så att alla röster i gruppen hörs.

Skriv upp följande diskussionsfrågor på tavlan som hjälp till eleverna:

- Vilka likheter hittade ni?
- Vilka skillnader?
- Vad tänker du när du ser hur familjen Cotoribai lever och bor?

Avsluta med att låta varje grupp berätta en reflektion de haft för hela klassen.

Du har väl inte glömt att anmäla din klass till Aktion Julklappen, annars får du passa på att göra det nu: lakarmissionen.se/aktionjulklappen. Här finns också adresser dit julklapparna lämnas. Observera att sista dag för inlämning av julklappar är den 16 november 2019.

UPPFÖLJNING OCH AVSLUTNING AV ARBETET

Lektionen planeras till januari, efter mottagande av diplom och tackbrev med länk till filmen om årets julklappsutdelning.

Introduktion

Lektionen avslutar arbetet med Aktion Julklappen och fokuserar på likheter och olikheter mellan barns situation i Sverige jämfört med fattigare delar av Europa. Lektionen inleds med en genomgång av själva insamlingen.

Om insamlingen

Berätta för eleverna om att arbetet med Aktion Julklappen närmar sig sitt slut. Berätta också om hanteringen av paketen ni har samlat in. Var har ni lämnat era paket och hur har de färdats vidare till barnen i östra Europa? Mer information om logistik och transport: humanbridge.se

Film och diplom – Aktion Julklappen 2017

Visa eleverna diplommet, läs och skicka runt tackbrevet från årets julklappsutdelning. (Diplom och tackbrev skickas till den adress du angav i din anmälan.) Titta också gärna på filmen från årets julklappsutdelning som du hittar på hemsidan efter nyår.

Låt eleverna sitta i grupper och själva utvärdera arbetet med Aktion Julklappen.

Frågor som eleverna kan jobba med:

- Hur tycker ni att det gick?
- Vad tror ni att det betyder för de som fick era julklappar?
- Vad gav det er att samla in och skänka julklapparna?
- Vad tycker ni var det bästa med att delta i Aktion Julklappen?

Avslutande uppgift

Låt eleverna avsluta arbetet med Aktion Julklappen genom att välja en av nedanstående uppgifter. Låt eleverna använda de kunskaper, begrepp och fakta som de har lärt sig tidigare i arbetet med Aktion Julklappen.

1.

Låt eleverna skriva en insändare till en tidning om varför de tycker att andra ska medverka i Aktion Julklappen eller visa omsorg om fattiga barn på andra sätt.

2.

Låt eleverna skapa en annons eller ett informationsblad som vänder sig till elever i samma ålder med mål att få fler elever att delta i Aktion Julklappen.

Sista dag för inlämning av
julklappar är den 16 november

Läs mer och anmäl på
lakarmissionen.se/aktionjulklappen

Har du frågor om Aktion Julklappen?
Kontakta Helen Karlström, telefon: 08-620 02 06.
Mail: helen.karlstrom@lakarmissionen.se

Läkarmissionen

lakarmissionen.se